

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3.

Fylke: Nordland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Værøy.

Emne: Brynet.

Bygdelag:

Oppskr. av: Jakob L. Jakobsen

Gard:

(adresse): Sørværøy i Lofoten

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Egen undersøkelse.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Det vanlige ord er og har alltid vært bryne.
Brynerne fikk en til Værøy fra Beiaren og de almindelige ljbryner kommer fortsatt fra denne bygd.
2. I Værøy finnes ikke brynestein eller naturstein til bryner.
3. Ljåer, høveltenger og alle slike redskaper har fra gammel tid av blitt slipt på slipestein og etterpå hvasset over på bryne.
I de seinere år benyttes bryne og carborundumbryne eller hein til ljåen og til kniver.
4. En har undersøkt om dette spørsmål, men ingen av de nolevende gamle kan huske en slik framgangs-
måte her på Værøy.
5. Nei. Ingen husker slikt redskap her.
6. Den slipes 2 til 3 gange for dagen.
7. Slike saker har ikke forekommet på Værøy.
8. Små ljåer blir sittende på orvet. Større ljåer blir tatt av orvet å slipt. Eggen holder en til seg under slipningen. Dette har alltid vært brukt her i bygda.
9. Den holdes på samme måte for stutturv som for langorv. Den holdes rett utfra skulderen å en fører brynet en gang på hver side av eggen.
10. Brynehus eller brynekopp. Ikke noe annet navn så vidt en har fått undersøkt.
11. Nei.
12. Brynehus har en hengende bak, men brynekoppen har en stående på marken.
13. Der benyttes kunn vann.
14. Brynsverta
15. Ikke kjendt her på Værøy.
16. Ikke kjendt her.
17. Ikke kjendt her.
18. Dette har en ikke kunnet fått opspurt av gamle folk her. Det er trolig det ikke har vært kjendt her.

19. Ikke kjendt her.
20. Ikke kjendt her.

Med dette sender en svar på amne nr. 3.
På grunn av mitt fravær under fisket har en desværre
ikke kunnet fått sendt dette svar før.

Sørværøy i Lofoten den 5. april 1947.

Ærbødigst.

Jakob & Jakobine

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

402

408